

Se startem kariéry neotálejte

Absolventi VŠ mají zatím ve firmách dveře otevřené. Nástupní mzdy mírně rostou. To se ale může změnit

PETRA SMÍTALOVÁ

První polovina letošního roku byla k vysokoškolákům, co se týká šance uplatnit se na pracovním trhu, poměrně vstřícná: náborové procesy po určitém období útlumu už probíhaly naplno, konkurence z řad zaměstnanců s praxí byla nízká, a dokonce se mírně zvedly nástupní mzdy. Tato situace zatím přetrvává. Uvědomili si to i sami absolventi, protože jejich platová očekávání po předcházejícím poklesu způsobeném obavami z dopadu pandemie opět stoupla.

Poptávka po nových zaměstnancích je stále vysoká, nezaměstnanost naopak nízká (dle personální agentury Grafton Recruitment lze očekávat, že pokud nenastane nejčernější scénář energetické krize, bude oscilovat mezi 2,7 a 3,3 procenta). Firmy zatím více nabírají, než propouští. Největší náborové plány hlásí IT sektory, e-commerce, odvětví bankovníctví, pojišťovnictví, ale třeba i velkoobchod. Převážně volných míst nad počtem uchazečů je nadále značný. Úspěšně zahájit pracovní kariéru by tedy v současnosti mělo být relativně snadné. Odborníci ovšem varují, že vzhledem k vysoké inflaci, krizi na Ukrajině, zvyšujícím se cenám energií i surovin a celkově rozkolísané ekonomice může být už za pár měsíců všechno jinak. Nacházíme se v extrémně nepředvídatelných časech, shodují se.

Firmy hladoví po lidech

„Letos v létě odpovídal počet obsazených pozic roku 2019, tedy době před covidem, a na portálu Jobs.cz bylo skoro 40 procent z nich označených jako vhodné pro absolventy. Pracovní trh začal už od minulého roku ožívat, což se propsalo i do intenzivnějšího náboru nových zaměstnanců, a to zatím trvá. Co bude dál, uvidíme,“ říká analytik společnosti LMC Tomáš Ervín Dombrovský.

Firmy sice nemají moc kde brát, protože v krizových situacích se lidem do změny zaměstnání příliš nechce, ale právě to otvírá větší pole působnosti čerstvým vysokoškolákům, kteří tak mají méně konkurence a lepší vyhlí-

Pracovní trh je absolventům VŠ zatím nakloněn. Firmy nabírají nové lidi a nástupní mzdy rostou. Budoucnost je ale nejistá.

FOTO SHUTTERSTOCK

ky na dobré uplatnění. „Co se týká změny práce, lidé jsou opravdu opatrnější, dobrovolná fluktuace je utlumená a asi ještě nějakou dobu bude. Stojí za tím extrémně dlouhé období pandemie, na které navázala dramatická situace na Ukrajině. Právě po zahájení války se lidé začali obávat změny práce ještě více než při tvrdých lockdownech. Normální fluktuace, která je v ČR běžná na úrovni 16 až 19 procent ročně, se snížila. To může nahradit právě absolventům. Tady a teď mají podmínky pro nastartování kariéry dobré. Je ale otázka, co se stane během září, kdy zaměstnavatelé po dovolených většinou buď zintenzivní nábor nových zaměstnanců, nebo naopak obrazně řečeno šlápnou na brzdu. V tuto chvíli lze jen těžko předvídat. Každopádně bych čerstvým absolventům doporučil hledání práce neodkládat, protože v zimě či po Novém roce mohou být firmy vlivem stoupajících nákladů v daleko horší kondici než

nyní, a poptávka po lidech tak může začít ochlazovat,“ vysvětluje Dombrovský.

S tím, že v tuto chvíli je vysokoškolákům těsně po studii pracovní trh nakloněn a startovní pozici mají zatím dobrou, souhlasí i CEO pracovní platformy Welcome to the Jungle Jan Klusoň: „I když je dnešní doba nejistá, firmám stále chybí lidé. Kdybychom zaměstnali všechny aktuálně nezaměstnané, pořád zůstane více než sto tisíc neobsazených pracovních pozic. Právě to hodně nahrává vysokoškolákům s čerstvým diplomem. Nejvíce to pocítí zaměstnavatelé v technických a IT oborech, kde jsou často absolventi „rozebráni“ ještě před dokončením studia.“

Jak uplatnit Ukrajince

Celý pracovní trh se navíc vypořádává s mohutnou uprchlickou vlnou – v červnu úřady odhadovaly, že v Česku zůstává něco mezi 280 a 300 tisíci běženci z Ukrajiny. Dostat tyto lidi na pozice, na

kterých pracovali doma, není vždy jednoduché.

„Podle nedávného průzkumu PAQ Research je zhruba 60 procent příchodů z Ukrajiny v ekonomicky aktivním věku a z nich 41 procent, což je asi 70 tisíc lidí, se u nás nechalo zaměstnat. Jsou to ale nejčastěji pozice s nízkou kvalifikací, tudíž českým vysokoškolákům přímo nekonkurují. V dlouhodobém horizontu, až se podaří nastavit všechny podmínky spojené s pracovním uplatněním uprchlíků u nás, může vzrůst i konkurence pro naše absolventy. Ale to řádově potrvá roky, zatím se to neděje,“ vysvětluje analytik Dombrovský. Podle něj je snaha umístit Ukrajince na pozice, které odpovídají jejich kvalifikaci, v tom nejlepším českém zájmu, protože některá místa, na nichž by mohli pracovat, jsou u nás obtížně obsaditelná.

Jde třeba o profese lékařů, zdravotních sester či o pracovníky sociálních služeb, kterých máme velký nedostatek.

Co se týká mezd v ČR, ty sice rostou, ale vzhledem k nárůstu spotřebitelských cen reálně klesají. Podle ČSÚ v letošním 2. čtvrtletí průměrná hrubá měsíční mzda meziročně vzrostla o 4,4 procenta na 40 086 korun, reálně ovšem kvůli vysoké inflaci klesla o 9,8 procenta. Češi tak podle analytiků zchudli nejvíce od roku 1993.

Nástupní mzdy rostou rychleji

„Ačkoli řada lidí zažila dočasné snížení platu, zejména během první vlny na jaře v roce 2020, k dlouhodobému a plošnému snížení mezd nedošlo. Letos všeobecné zdražování a nedostatek lidí na pracovním trhu způsobuje tlak na růst mezd, ale kombinace současného geopolitického napětí a nejisté ekonomické situace vede zaměstnavatele k jisté opatrnosti. Stále ale platí, a pravděpodobně ještě nějaký čas i bude, že nástupní mzdy rostou rychleji než mzdy stávajících zaměstnanců,“ říká analytik Dombrovský a dodává:

Pokračování na straně 18

Učení v zajetí šetření

ŠKOLA
Radky
Kvačkové

Akademický senát Filozofické fakulty Univerzity Karlovy sníží v nadcházejícím akademickém roce doktorská stipendia. Z dosavadních 13 tisíc korun měsíčně klesnou studentům před státní doktorskou zkouškou na 10 500 korun. Jak vysvětlila děkanka Eva Lehečková, nutnost úspor si vynutily zejména drahé energie a inflace. Není vyloučeno, že něco podobného potká doktorandy i jinde. Na druhou stranu je fakt, že filozofické fakulty patřily vždycky k těm chudším, jelikož jsou odkázané hlavně na dotace ze státního rozpočtu. Navíc si vydělají málo.

Neven u nás, ale i v jiných evropských zemích uvažují děkani a ředitelé škol, jak v rozpočtech najít peníze na drahé energie, aby nebylo nutné vracet se k online vzdělávání jako za covidu. Britský list Guardian vypočítává, že v první čtvrtině roku vzrostla na ostrovech cena elektřiny pro školy o 83 procent a někde hlásí dokonce 300 procent. Asociace ředitelů připouští, že možnost, jak ušetřit, moc není. V regionálním školství padá podle nich v úvahu snižování počtu asistentů učitelů, výběrových předmětů, výletů a krácení vyučovací doby tak, aby žáci i učitelé trávili ve škole méně hodin. Logickým důsledkem by byla redukce učiva. U nás to takhle natvrdo ještě nikdo neřekl, ale možná řekne. A třeba se ukáže, že redukcí kurikula, na níž se odborníci ne a ne shodnout, nakonec vyřeší topná kalamita.

Všechny zprávy se našťastí netýkají jen peněz. Jedna, kterou ČTK přejala od Italů, informuje, že v sicilském městečku Balestrate zakázali na dětském hřišti používání mobilů. Děti i dospělí je musí odložit do schránky u vchodu. Cílem iniciativy, s níž přišlo sdružení rodičů, je snaha vrátit děti i jejich matky a otce do normálního života. Nechci moralizovat, ale taky si myslím, že už je čas. Minulý týden mne zaujala matka s kočárkem a sluchátko u uší. Ani ne roční dítě komunikaci s ní nepostrádo. Sjíždělo totiž mobil.

KRÁTCE

V evropských školách chybějí učitelé

Před začátkem školního roku chybějí ve Francii údajně až čtyři tisíce pedagogů. Podle tamních školských odborů za to může pokles reálných mezd, protože životní náklady rychle stoupají, ale učitelé platy rostou velmi pomalu. Prezident Emmanuel Macron slíbil, že mladí pedagogové budou co nejdříve dostávat aspoň dva tisíce eur čistého. Například němečtí učitelé berou dvakrát více než francouzští, přesto jich v základních školách v zemi údajně chybí až 15 tisíc a za tři roky to bude až 26 tisíc. Pedagogické sbory stárnou a mnozí učitelé mají pocit, že si jejich práce lidé jen málo váží. V Británii dle průzkumů až 44 procent učitelů zvažuje, že v brzké době podá výpověď. Jednou z mála zemí, kde je učitelů dost, je Finsko. Platy tam

překonávají ty francouzské a prestiž profese ve společnosti je vysoká. čtk

Jsou Češi připraveni na moderní dobu?

Od 1. září 2022 do 31. července 2023 se dospělí Češi zúčastní Mezinárodního výzkumu dospělých (PIAAC). Cílem je zjistit, nakolik jsou občané jednotlivých zemí připraveni čelit výzvám moderní doby, jako jsou změny na trhu práce či rostoucí využívání digitálních technologií. K účasti bude vyzváno několik tisíc domácností ze stovek českých obcí tak, aby výsledná skladba odrážela demografické složení země. Otázky směřují k vyhledávání informací, orientaci v textu, práci s čísly či grafy. Česko se účastní podruhé, při minulém běhu v roce 2021 dosáhlo průměrných až lehce nadprůměrných výsledků. čtk

inzerce

UNYP MBA

A GOOD LEADER NEEDS CONFIDENCE

AND THE RIGHT MBA.

Entrepreneurship | Finance
Management | Marketing
Global Business Services

WWW.UNYP.CZ

EDUCATIONAL SUPPLIER
OF THE CZECH OLYMPIC TEAM
2022 - 2026